

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา ศิลปะ(ดนตรีสากล) รหัสวิชา ศ 23102
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ของ นายธราพงษ์ ทองกระจ่าง

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รายวิชา ศิลปะ รหัสวิชา ศ 23102

กลุ่มสาระการเรียนรู้

ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เวลา 20 ชั่วโมง 1.0 หน่วย

กิต

ประวัติดนตรีไทยและตะวันตกยุคสมัยต่างๆ องค์ประกอบที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานดนตรีกับ ศิลปะแขนงอื่น การขับร้องและบรรเลงดนตรีเดี่ยวและรวมวงในดนตรี แต่งเพลงแบบสั้นๆ มีจังหวะง่ายๆ ความแตกต่างของบทเพลง อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม จัดการแสดงดนตรี

โดยใช้กระบวนการอ่าน เขียน จดจำ เปรียบเทียบ การวิเคราะห์ จำแนกความแตกต่าง ทักษะ การขับร้องและการปฏิบัติเครื่องดนตรีเพื่อให้เกิดทักษะทางดนตรี

เห็นถึงคุณค่าดนตรีที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ศ 2.1	ม3/1 , ม.3/2 , ม.3/3 , ม.3/4 , ม.3/5 , ม.3/6 , ม.3/7
ศ 2.2	ม3/1 , ม.3/2

รวม 9 ตัวชี้วัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รหัสวิชาศ 23102.....ชื่อรายวิชา.....ศิลปะ.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ .3..
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ศิลปะ.....ภาคเรียนที่.....1/2564....
ชื่อหน่วยการเรียนรู้เล่าเรื่องสืบเนื่องมา.....
แผนการเรียนรู้ที่...1...เรื่อง.....ประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตก.....เวลา...2...ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

2. ตัวชี้วัด

ม. 3/1 บรรยายวิวัฒนาการของดนตรีแต่ละยุคสมัย

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ดนตรีตะวันตกหรือนิยมเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าดนตรีสากล ได้มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งพัฒนามาจากดนตรีเพื่อใช้ในพิธีกรรมต่างๆ ทางศาสนาต่อมาได้แพร่หลายออกสู่สาธารณะชนเพื่อสร้างความสุข ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย และใช้ในกิจกรรมต่างๆ และได้มีวิวัฒนาการอย่างเป็นระบบจนได้รับการยอมรับและ นิยมไปทั่วโลก

4. สาระการเรียนรู้

- ประวัติดนตรีตะวันตกยุคสมัยต่างๆ

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจวิวัฒนาการของดนตรีตะวันตกตั้งแต่ยุคกลางจนถึงปัจจุบัน
2. บอกชื่อคีตกวีที่สำคัญในแต่ละยุคได้

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร

7.คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รับผิดชอบ
2. ใฝ่เรียน
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

8. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ดนตรีตะวันตกเกิดขึ้นในเมื่อใด น่าจะมีลักษณะอย่างไร

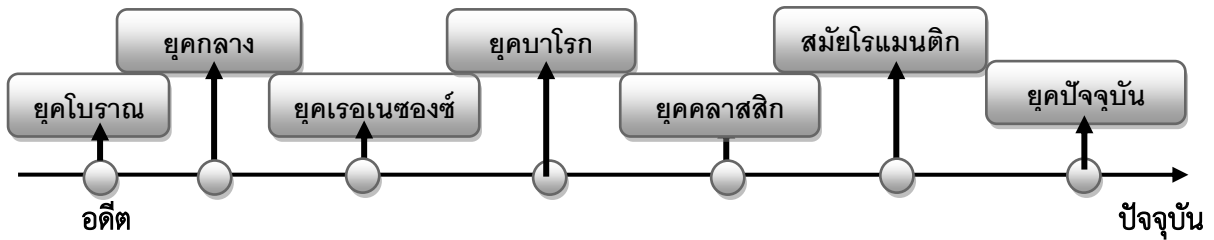
ชั้นจัดการเรียนรู้

ชั่วโมง 1 – 2

1. ครูอธิบายเนื้อหาเรื่อง *ประวัติดนตรีตะวันตกยุคสมัยต่างๆ*

ประวัติดนตรีตะวันตกยุคสมัยต่างๆ

ดนตรีตะวันตก ดนตรีสากล ได้มีวิวัฒนาการมาช้านาน เริ่มจากการนำดนตรีมาใช้บวงสรวงเทพเจ้า ต่อมามีการพัฒนาเป็นดนตรีด้วยการเป่าใบไม้ ดีดธนู ตีเกราะ เคาะไม้จนกลายมาเป็นดนตรีชนิดต่างๆ แบ่งเป็นยุคสมัยดังนี้

ยุคสมัย	ลักษณะดนตรี	เครื่องดนตรี	คีตกวีที่สำคัญ
ยุคโบราณ (ก่อนค.ศ.-ค.ศ.800)	- เป็นเพลงสวดแนวเดี่ยวแบบโหมโนโฟนี - รูปแบบจังหวะไม่แน่นอน - มีบันไดเสียงเรียกว่าโมด - ดนตรีรับใช้ศาสนาและชนชั้นสูง	เครื่องสาย : คีตาร์รา, ฮาร์ป เครื่องเป่าลมไม้ : อูลอส เครื่องกระทบ : ทิมพานอน	- อริสโตซินัส - โปเปเกรกอรีที่ 1
ยุคกลาง (ค.ศ.800-ค.ศ.1400)	- เริ่มมีการใช้การประสานเสียงหลายแนวแบบโพลีโฟนี - มีดนตรีชาวบ้าน(ดนตรีฆราวาส) เล่นในอัตราราว 3 - ดนตรียังรับใช้ศาสนาและชนชั้นสูงอยู่	เครื่องสาย : รีเบค, เวียเร	- เลโอนิน - เฟลิติน - แกลตินี - มาโชต์
ยุคเรอเนซองซ์ (ค.ศ.1400-ค.ศ.1600)	- การขับร้องประสานเสียงหลายแนวแบบโพลีโฟนีได้รับความนิยมมาก - เริ่มมีดนตรีบรรเลงเกิดขึ้นและเกิดวงแชมเบอร์มิวสิก - มีอัตราราว 2,3,4 - เริ่มมีการใช้บันไดเสียงที่เรียกว่าสเกลและคอร์ด 3 เสียง - ดนตรีเริ่มออกสู่สาธารณะชน	เครื่องสาย : ลูต, ทรูกลูวียอล เครื่องเป่า : ริคอร์ด, เดอร์ เครื่องลิ่มนิ้ว : ออร์แกน, คลาวิคอร์ด, ฮาร์ปซิคอร์ด	- จีโวานนี - ดูเฟย์ - จอน ดันสเทเบิล - มอนเทแวร์ดี

ยุคสมัย	ลักษณะดนตรี	เครื่องดนตรี	คีตกวีที่สำคัญ
ยุคเรอเนซองซ์ (ค.ศ.1400-ค.ศ.1600)	- การขับร้องประสานเสียงหลายแนว แบบโพลีโฟนีได้รับ ความนิยมมาก -เริ่มมีดนตรีบรรเลงเกิดขึ้นและเกิด วงแชมเบอร์มิวสิก - มีอัตราจังหวะ 2,3,4 -เริ่มมีการใช้บันไดเสียงที่เรียกว่า สเกลและคอร์ด 3 เสียง -ดนตรีเริ่มออกสู่สาธารณะชน	เครื่องสาย : ลูต, ตระกูลไวโอล เครื่องเป่า : ริคอร์ด เดอร์ด เครื่องลิ่มนิ้ว : ออร์แกน, คลาวิ คอร์ด, ฮาร์ปซิคอร์ด	-จิโอวานนี -ดูเฟย์ -จอน ดันสเทเบิล -มอนเทแวร์ดี
ยุคบาโรก (ค.ศ.1600-ค.ศ.1750)	- ดนตรีศาสนาและดนตรีฆราวาสมี การพัฒนามากขึ้นทั้งดนตรีขับร้อง และดนตรีบรรเลง -เกิดบทเพลง โขนานตา คอนแชร์โต เพลงเต้นรำและ การแสดง โอเปร่าโดยใช้วงออร์เคสตรา บรรเลงประกอบ -มีการใช้คอร์ดแทนการใช้ชั้นคู่เสียง และมีการใช้ระบบสเกลแทนระบบ โมด -ดนตรีศาสนากับดนตรีฆราวาสมี ความสำคัญเท่ากัน	เครื่องสาย : ตระกูล ไวโอลินแทนที่ ตระกูล ไวโอล เครื่องเป่า : โอโบ ฟลูต บาสซูน เครื่องลิ่มนิ้ว : เปียโน	-บาช -แฮนเดล -วีวัลดี -พาเซลเบล -สการ์แลตตี
ยุคคลาสสิก (ค.ศ.1750-ค.ศ.1820)	- ลักษณะดนตรีเน้นความสมดุล สวยงาม ไพเราะ ฟังง่าย -ประพันธ์โดยใช้เสียงประสานระบบ บิงคอร์ด(โฮโมโฟนี) และมีกฎเกณฑ์ มากขึ้น -เป็นดนตรีสำหรับบรรเลงมากกว่า ดนตรีสำหรับขับร้อง	-มีเครื่องดนตรี ครบทุกชิ้นที่ใช้ในวง ออร์เคสตราคือ เครื่องสาย เครื่องเป่า ลมไม้ เครื่องเป่าลม ทองเหลือง เครื่อง กระทบ เครื่องลิ่มนิ้ว เปียโน ถูกใช้แทนที่คลาวิ คอร์ดและฮาร์ปซิค คอร์ด	-ไฮเดิน -โมสาร์ท -เบโทเฟน

ยุคสมัย	ลักษณะดนตรี	เครื่องดนตรี	คีตกวีที่สำคัญ
ยุคโรแมนติก (ค.ศ.1820-ค.ศ.1900)	- ลักษณะดนตรีเน้นอารมณ์ ความเป็นปัจเจกบุคคลและอธิบาย เรื่องราว -เป็นการผสมผสานระหว่างดนตรีกับ กวีนิพนธ์ได้อย่างลงตัว -ปลายยุคเกิดดนตรีแบบอิมเพรสชัน นิสต์ที่ให้ความรู้สึกไม่ชัดเจนต้อง ตีความ	-มีเครื่องดนตรี ครบทุกชิ้นที่ใช้ในวง ออร์เคสตรา คล้ายยุคคลาสสิก	-เบโทเฟน -ชومانน์ -วากเนอร์ -เมนเดลโซห์น -โชแปง -ไชคอฟสกี -เดอบุซซี
ยุคศตวรรษที่20- ปัจจุบัน	-ดนตรีในยุคนี้พัฒนาและแตกออกไป หลากหลายรูปแบบ นอกเหนือจาก รูปแบบคลาสสิกและโรแมนติกซึ่งมี ความสมบูรณ์ถึงขีดสุดแล้ว ผู้ประพันธ์ยุคนี้จึงพยายามออกจาก กรอบเดิม ๆ เช่น มีการใช้คู่เสียงที่ไม่ กลมกลืน ใช้บันไดเสียงแบบ 12 เสียง ใช้บันไดเสียงมากกว่า 1 บันได เสียงในบทเพลง -เกิดแนวดนตรีใหม่ ๆ ขึ้นมากมาย เช่น ร็อกแอนด์โรล แจ๊ส คันทรี แคนส์	-มีเครื่องดนตรีที่ เป็นอิเล็กทรอนิกส์ เกิดขึ้นและได้รับ ความนิยมมาก	-โซนเบิร์ก -บาร์ตอค -สตราวินสกี -โคเตาย -โปรโกเฟียฟ

2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน และให้แต่ละกลุ่มเลือกยุคสมัยที่สนใจมา 2 ยุคสมัย แล้วเปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่างของลักษณะทางดนตรี และ คีตกวีที่สำคัญแล้วให้นำเสนอหน้าชั้นเรียน

3. ให้กลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คนเดิมกลับไปค้นคว้าชีวประวัติของคีตกวีในยุคมที่ตนเลือกไว้ในข้อ 2 แล้วนำมาเสนอหน้าชั้นเรียนในครั้งหน้า

ขั้นสรุป

ดนตรีตะวันตกหรือนิยมเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าดนตรีสากล ได้มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งพัฒนามาจากดนตรีเพื่อใช้ในพิธีกรรมต่างๆ ทางศาสนาต่อมาได้แพร่หลายออกสู่สาธารณะชน เพื่อสร้างความสุข ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย และใช้ในกิจกรรมต่างๆ และได้มีวิวัฒนาการอย่างเป็นระบบจนได้รับการยอมรับและ นิยมไปทั่วโลก

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

1. แบบฝึกหัดวิชาดนตรีสากล

แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ม.

10. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
<p>สาระสำคัญ ดนตรีตะวันตกหรือนิยมเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าดนตรีสากล ได้มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งพัฒนามาจากดนตรีเพื่อใช้ในพิธีกรรมต่างๆ ทางศาสนาต่อมาได้แพร่หลายออกสู่สาธารณชนเพื่อสร้างความสุข ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย และใช้ในกิจกรรมต่างๆ และได้มีวิวัฒนาการอย่างเป็นระบบจนได้รับการยอมรับและนิยมไปทั่วโลก</p>	- แบบฝึกหัด	- สังเกตพฤติกรรม	- เกณฑ์ปฏิบัติผ่านและไม่ผ่าน - เกณฑ์การให้คะแนนมากกว่า 60 %
<p>ตัวชี้วัด ม. 3/1 บรรยายวิวัฒนาการของดนตรีแต่ละยุคสมัย</p>	- แบบฝึกหัด	- สังเกตพฤติกรรม	ผ่าน 60 % ผ่านเกณฑ์
<p>คุณลักษณะ 1. รับผิดชอบ 2. ใฝ่เรียน 3. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	- สังเกตจากความรู้สึกระดับหนึ่งถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของดนตรี - สังเกตจากความสนใจและความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม	- สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่ม	คะแนนผ่านระดับ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รหัสวิชาศ 23102..... ชื่อรายวิชา.....ศิลปะ..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่...3...
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ศิลปะ..... ภาคเรียนที่...1/2564.....
ชื่อหน่วยการเรียนรู้อัจฉรย์สำเนียงเสียง.....
แผนการเรียนรู้ที่...2...เรื่อง...องค์ประกอบดนตรี.....เวลา..2...ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี
ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัด

ม. 3/1 เปรียบเทียบองค์ประกอบที่ใช้ในงานดนตรีและงานศิลปะอื่นๆ

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ดนตรีที่มีความไพเราะจะต้องมีองค์ประกอบดนตรีที่ครบถ้วนสมบูรณ์จะทำให้บทเพลงไพเราะน่า
ฟัง และสามารถนำดนตรีมาใช้ควบคู่กับศิลปะเพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะให้มีเอกลักษณ์
สวยงามน่าสนใจ

4. สาระการเรียนรู้

- การใช้องค์ประกอบในการสร้างสร้งงานดนตรีและศิลปะแขนงอื่น
- เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสร้งงานดนตรีและศิลปะแขนงอื่น

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายองค์ประกอบดนตรีได้ อย่างน้อย 3 ข้อ
2. เปรียบเทียบความแตกต่างองค์ประกอบงานดนตรีและงานศิลปะได้ อย่างน้อย 2 ข้อ
3. มีเจตคติที่ดีต่องานดนตรีและงานศิลปะ

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7.คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รับผิดชอบ
2. ใฝ่เรียน
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

8. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

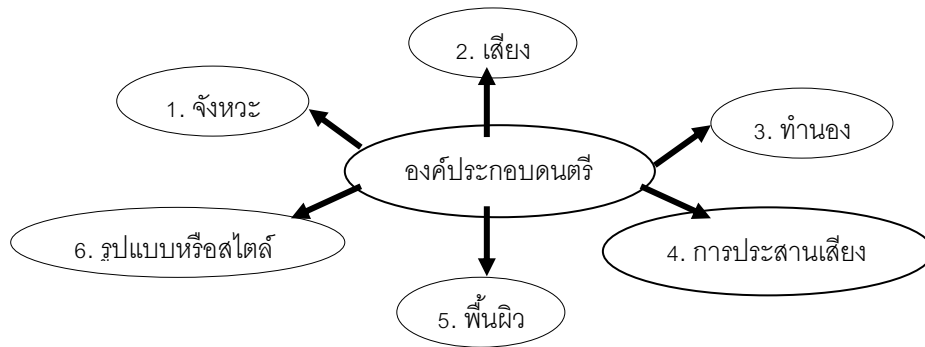
ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูถามนักเรียนว่าองค์ประกอบของดนตรีที่สำคัญมีกี่แบบ โดยการชู่มือถาม เพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน

ขั้นจัดการเรียนรู้

ชั่วโมง 1 - 2

1. ครูอธิบายเนื้อหาเรื่อง *องค์ประกอบดนตรี*

องค์ประกอบของดนตรีแต่ละข้อนั้นมีลักษณะต่างๆ ที่ทำให้บทเพลงมีความสมบูรณ์ ไพเราะซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. จังหวะ ดนตรีเป็นเสียงที่เกิดขึ้น ดำเนินไปตามเวลาความสัมพันธ์ของเสียงกับเวลาเรียกว่า **จังหวะ** ประกอบด้วย

1.1 ความเร็วของจังหวะ ดนตรีมีการกำหนดอัตราความเร็วของจังหวะต่างๆ โดยมีเครื่องมือที่เป็นตัวกำหนดความเร็วของจังหวะเรียกว่า เมโทรโนม หรือเรียกว่า เครื่องกำหนดจังหวะโดยบอกว่า 1 นาที จะมีจังหวะตบกี่ครั้ง

1.2 อัตราจังหวะ ทางดนตรีจะมีการจัดกลุ่มจังหวะเป็น 2 3 4 จังหวะใน 1 ห้องเพลง ตามธรรมชาติของความหนักเบาของจังหวะที่เกิดขึ้น

2. เสียง คือ **คลื่นความถี่** ที่เกิดขึ้นจาก **การสั่นสะเทือน** ของวัตถุที่เป็น **ต้นกำเนิดเสียง** เสียงมีได้หลากหลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นเสียงดัง เสียงเบา เสียงสั้น เสียงยาว เสียงทุ้ม และเสียงแหลม ซึ่งจะขึ้นอยู่กับต้นกำเนิดเสียงนั้นๆ ตัวอย่างเช่น

- ❖ ถ้าต้นกำเนิดเสียงสั่นสะเทือนมาก จะทำให้เกิดเสียงที่ดัง
- ❖ ถ้าต้นกำเนิดเสียงสั่นสะเทือนน้อย จะทำให้เกิดเสียงที่เบา
- ❖ ถ้าต้นกำเนิดเสียงสั่นสะเทือนนาน จะทำให้เกิดเสียงที่ยาว
- ❖ ถ้าต้นกำเนิดเสียงสั่นสะเทือนไม่นาน จะทำให้เกิดเสียงที่สั้น
- ❖ ถ้าต้นกำเนิดเสียงมีขนาดใหญ่ จะทำให้เกิดเสียงที่มีลักษณะที่ทุ้มต่ำ
- ❖ ถ้าต้นกำเนิดเสียงมีขนาดเล็ก จะทำให้เกิดเสียงที่มีลักษณะที่แหลมสูง

3. ทำนอง คือ สิ่งแรกที่เราได้ยินชัดเจนและจำได้ดีที่สุดเมื่อได้ฟังเพลง ทำนองเกิดจากการผสมผสานระหว่างจังหวะ (สั้น-ยาว) และเสียง (สูง-ต่ำ) ที่ไล่เรียงกันหรือสลับกันไป

จากการผสมผสานของ **จังหวะและเสียง** นี้ ทำให้เพลงแต่ละเพลงมีท่วงทำนอง , จังหวะ และให้ความรู้สึกของเพลงที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งจะเป็นสิ่งที่แสดงถึง **ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ** ของเพลงนั้น

ในทางดนตรีถือว่า **ทำนอง** เป็นการเคลื่อนที่และผสมผสานกันของเสียงในแนวนอน คือ แนวทำนองจะเคลื่อนที่ไปข้างหน้าตามจังหวะที่ดำเนินไปเรื่อยๆ

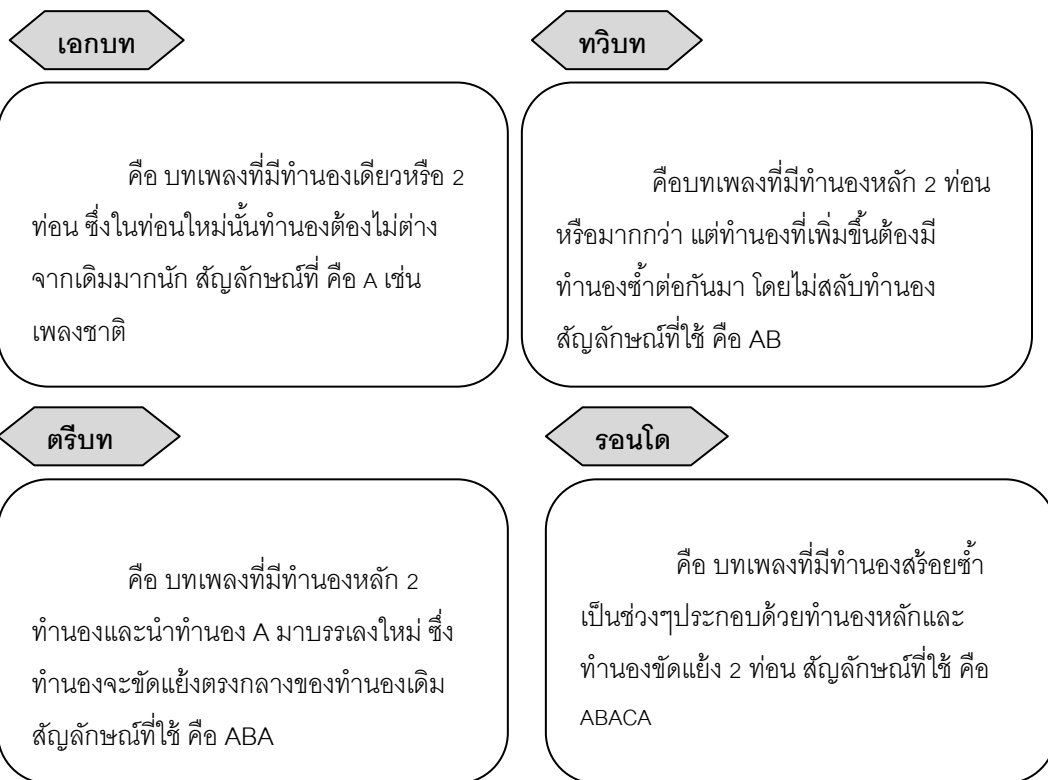
4. การประสานเสียง คือ เสียงสูง – ต่ำ หรือทำนองที่เข้าไปสอดแทรกทำนองเดิมเพื่อให้เกิดความไพเราะ หนักแน่น แต่สิ่งที่สำคัญของการประสานเสียง คือการผสมกลมกลืนกันระหว่างเสียงร้องและทำนองในดนตรีถือว่า **การประสานเสียง** เป็นการผสมผสานของเสียงในแนวตั้ง คือ การผสมเสียงในช่วงเวลา จังหวะเดียวกัน

5. พื้นผิว คือการจัดความสัมพันธ์ระหว่างทำนองและเสียงประสานที่ควรรู้จัก ดังนี้

พื้นผิวแบบโมนोโฟนิค
เป็นพื้นผิวที่ใช้ในประเภทเพลง สวดต่างๆ

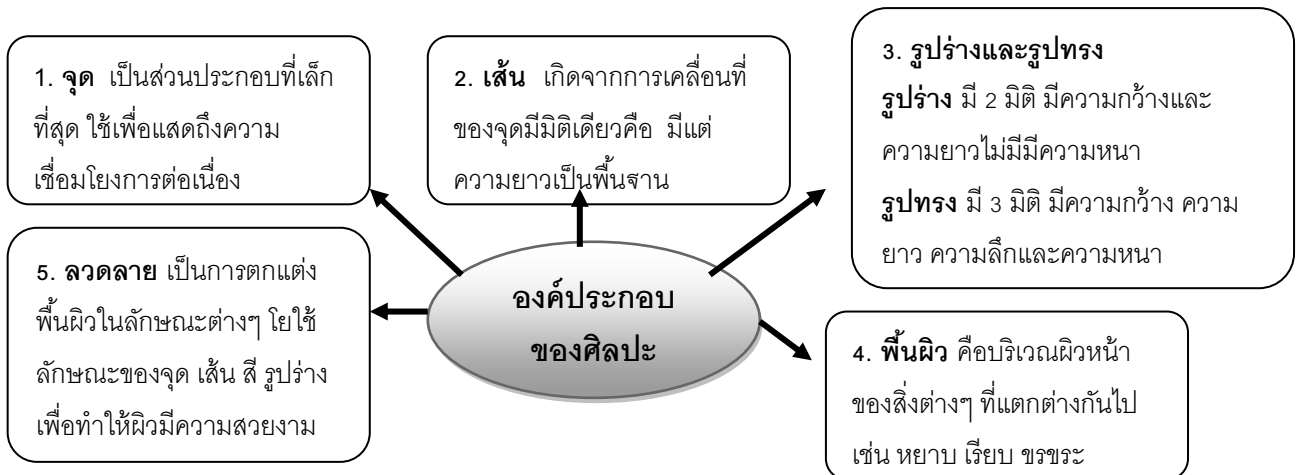
พื้นผิวแบบโฮโมโฟนิค
เป็นการประสานเสียงที่แนว ทำนองเด่นเพียงทำนองเดียว

6. รูปแบบหรือสไตล์ รูปแบบของบทเพลงหรือเรียกว่า **คีตลักษณ์** มีลักษณะดังนี้

การเปรียบเทียบองค์ประกอบในงานดนตรีและศิลปะ

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อให้มนุษย์เกิดความผ่อนคลาย เป็นศิลปะที่ละเอียดอ่อนสามารถเข้าถึงจิตใจมนุษย์ได้ซึ่งองค์ประกอบของดนตรีและองค์ประกอบของศิลปะมีความแตกต่างกัน องค์ประกอบทางศิลปะมีดังนี้

1. การใช้องค์ประกอบในการสร้างสรรค์งานดนตรีและศิลปะแขนงอื่น

ในการเลือกใช้องค์ประกอบต่างๆ ของงานศิลปะ เพื่อนำมาสร้างสรรค์ให้เกิดผลงานออกมานั้น ผู้สร้างสรรค์ผลงานจำเป็นจะต้องรู้จักและเข้าใจในองค์ประกอบทุกๆ ส่วนเป็นอย่างดีเสียก่อนว่า มีความหมายและความสำคัญอย่างไร เพื่อให้การนำมาประยุกต์ใช้เป็นไปได้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์มากที่สุด

2. เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานดนตรีและศิลปะแขนงอื่นๆ

งานศิลปะทุกแขนง มีความจำเป็นมากที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ แรงบันดาลใจและจินตนาการ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานขึ้นมาเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกแนวคิด เพื่อสื่อออกมาให้กับผู้ที่มาชมผลงานศิลปะให้ได้ซาบซึ้งกับผลงานทางประสาทสัมผัสของร่างกาย

เทคนิคสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนั้น ไม่มีข้อจำกัด แต่อยู่ที่ว่าผู้สร้างสรรค์ผลงานจะจับเอาประเด็น หรือมีแรงบันดาลใจในเรื่องอะไร ที่ต้องการแสดงผ่านทางผลงานออกมามีความน่าสนใจแปลกใหม่ ไม่เหมือนใครและสื่อถึงประเด็นของงานให้ได้ชัดเจนที่สุด และที่สำคัญไม่ควรลอกเลียนแบบผลงานและแนวคิดของศิลปินคนอื่น

2. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอเรื่องความแตกต่างของงานดนตรีและงานศิลปะ

3. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มกลุ่มละ 5 คน สสำรวจความชื่นชอบของเพื่อนโดยให้สรุปลงในแบบฝึกหัด

ขั้นสรุป

องค์ประกอบงานดนตรีมีความสำคัญต่อบทเพลง เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้บทเพลงมีความสมบูรณ์ ไพเราะ น่าฟัง อีกทั้งเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจบทเพลงมากขึ้น

องค์ประกอบทางศิลปะ เป็นสิ่งที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ เพื่อมีการนำดนตรีมาเกี่ยวข้อง จะทำให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะที่น่าสนใจ

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

1. วิดีโอ งานดนตรี และงานศิลปะ

2. แบบฝึกหัด

แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ม. 3

10. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
สาระสำคัญ ดนตรีที่มีความไพเราะจะต้องมีองค์ประกอบดนตรีที่ครบถ้วนสมบูรณ์จะทำให้บทเพลงไพเราะน่าฟัง และสามารถนำดนตรีมาใช้ควบคู่กับศิลปะเพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะให้มีเอกลักษณ์สวยงาม น่าสนใจ	- แบบฝึกหัด	- สังเกตพฤติกรรม	- เกณฑ์ปฏิบัติผ่านและไม่ผ่าน - เกณฑ์การให้คะแนนมากกว่า 60 %
ตัวชี้วัด ม. 3/1 เปรียบเทียบองค์ประกอบที่ใช้ในงานดนตรีและงานศิลปะอื่นๆ	- ใบงาน - แบบฝึกหัด	- ใบงาน - แบบฝึกหัด	ผ่าน 60 % ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะ 1. รับผิดชอบ 2. ใฝ่เรียน 3. มุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตจากการอธิบายและเปรียบเทียบงานศิลปะและงานดนตรี - สังเกตจากความสนใจและความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม	- สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	คะแนนผ่านระดับ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รหัสวิชาศ 23102..... ชื่อรายวิชา.....ศิลปะ..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ .3.....
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ศิลปะ..... ภาคเรียนที่...1/2564.....
ชื่อหน่วยการเรียนรู้อศจรรยสำเนียงเสียง.....
แผนการเรียนรู้ที่...3...เรื่อง.....ความแตกต่างของบทเพลง.....เวลา...2...ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์
คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัด

ม. 3/5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานดนตรีของตนเองและผู้อื่น

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเปรียบเทียบงานดนตรีเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจลักษณะบทเพลง และทำให้ผู้ประพันธ์
เพลงสามารถนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงานในบทเพลงและเข้าใจถึงลักษณะบทเพลงของตนเองและผู้อื่น

4. สาระการเรียนรู้

การเปรียบเทียบความแตกต่างของบทเพลง

- สำเนียง
- อัตรารังหระ
- รูปแบบบทเพลง
- การประสานเสียง
- เครื่องดนตรีที่บรรเลง

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของบทเพลงเพื่อให้เข้าใจลักษณะของแต่ละบทเพลงได้

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด

7.คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียน
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

8. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เพราะเหตุใดบทเพลงจึงมีความแตกต่างกัน
2. ให้นักเรียนฟังเสียงต่างๆ เช่น เสียงดนตรี เสียงธรรมชาติ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเสียงที่ได้ยินมีความแตกต่างกันอย่างไร

ชั้นจัดการเรียนรู้

ชั่วโมง 1

2. ครูอธิบายเนื้อหาเรื่อง *การเปรียบเทียบความแตกต่างของบทเพลง*

การเปรียบเทียบความแตกต่างของบทเพลง

การเปรียบเทียบความแตกต่างของบทเพลงนั้น เป็นสิ่งที่ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบของบทเพลง แต่ละบทเพลงว่ามีลักษณะอย่างไร มีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไร เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบ และความไพเราะของบทเพลง นอกจากจะทำให้เข้าใจองค์ประกอบของบทเพลงแล้ว ยังทำให้เข้าใจ ความหมายและอารมณ์ของบทเพลงอีกด้วย

การเปรียบเทียบความแตกต่างของบทเพลงและการวิเคราะห์บทเพลงนั้นจะเปรียบเทียบใช้ องค์ประกอบของบทเพลง ดังนี้

1. **เสียง** ที่ใช้ในบทเพลงจะมีลักษณะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเนื้อหาและอารมณ์ของบทเพลงว่า เหมาะสมกับการใช้สำเนียงในลักษณะใด ซึ่งเนื้อร้องและทำนอง คือ ส่วนที่เด่นและสำคัญที่สุดในบทเพลง เป็นส่วนที่บอกเล่าเรื่องราวและอารมณ์ของบทเพลง เพราะบทเพลงนั้นมีการใช้คำ การเล่าเรื่องราวและ การใช้เสียงสูง-ต่ำที่แตกต่างกันออกไป

2. **อัตราจังหวะ** คือ สิ่งที่ควบคุมความช้า-เร็ว ของบทเพลง ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่บ่งบอกอารมณ์ของ บทเพลง

3. **รูปแบบบทเพลง** คือ การที่ผู้ประพันธ์มีการนำเสนอบทเพลงอย่างมีแบบแผน ซึ่งแบบแผนนั้น ทำให้ผู้ฟังบทเพลงรู้สึกถึงความเหมือนหรือความแตกต่างกันขององค์ประกอบของบทเพลงในแต่ละช่วง ของบทเพลง เราเรียกแต่ละช่วงของบทเพลงนั้นว่า **ท่อนเพลง**

4. **การประสานเสียง** มีทั้งการประสานเสียงของเครื่องดนตรีและการประสานเสียงของการร้อง

5. **เครื่องดนตรีที่บรรเลงในบทเพลง** เป็นสิ่งที่เพิ่มสีสันให้กับบทเพลง ทำให้บทเพลงมีความ น่าสนใจมากขึ้น นอกจากเสียงของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดนั้นให้อารมณ์และความรู้สึกที่ต่างกันไป

ชั่วโมง 2

1. ครูแบ่งนักเรียนเข้ากลุ่มละความสามารถกลุ่มละ 4 คน

2. สมาชิกในกลุ่มได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน

3. สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันทำแบบฝึกหัด

4. ส่งตัวแทนสมาชิกมาตรวจคำตอบ ถ้าคู่ใดสอบได้ 5 ข้อ ขึ้นไปให้ไปรับการทดสอบรวบยอดครั้ง สุดท้ายได้ แต่ถ้าคู่ใดสอบต่ำกว่า 5 ข้อ ให้ทำแบบฝึกหัดซ่อมจนกระทั่งทำได้แล้วจึงได้รับการทดสอบ รวบยอดครั้งสุดท้าย

5. สมาชิกในกลุ่มนำคะแนนมารวมเพื่อหาค่าคะแนนสูงสุดของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นคะแนนเก็บของ กลุ่ม

ขั้นสรุป

เปรียบเทียบความแตกต่างของบทเพลงเพื่อให้เข้าใจลักษณะของแต่ละบทเพลง เปรียบเทียบ ผลงานความแตกต่างของผู้ประพันธ์แต่ละท่าน และความน่าสนใจของแต่ละบทเพลง

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

1. แบบฝึกหัดวิชาดนตรีสากล
2. แบบทดสอบเก็บคะแนนกลุ่ม

แหล่งเรียนรู้

- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ม.3

10. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
สาระสำคัญ การเปรียบเทียบงานดนตรีเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจลักษณะบทเพลงและทำให้ผู้ประพันธ์เพลงสามารถนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงานในบทเพลงและเข้าใจถึงลักษณะบทเพลงของตนเองและผู้อื่น	- แบบฝึกหัด - แบบทดสอบเก็บคะแนนกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรม	- เกณฑ์ปฏิบัติผ่านและไม่ผ่าน - เกณฑ์การให้คะแนนมากกว่า 60 %
ตัวชี้วัด ม. 3/5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานดนตรีของตนเองและผู้อื่น	- แบบฝึกหัด - แบบทดสอบเก็บคะแนนกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรม	ผ่าน 60 % ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะ 1. ใฝ่เรียน 2. มุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตจากความรู้สึกระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของดนตรี - สังเกตจากความสนใจและความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม	- สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่ม	คะแนนผ่านระดับ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รหัสวิชาศ 23102.....ชื่อรายวิชา.....ศิลปะ.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..3..
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ศิลปะ..... ภาคเรียนที่...2/2564....
ชื่อหน่วยการเรียนรู้นำร้องเรียงเพียงเพลง.....
แผนการเรียนรู้ที่...4....เรื่อง.....องค์ประกอบในการสร้างสรรค์บทเพลง.....เวลา....2...ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัด

ม.3/4 องค์ประกอบในการสร้างสรรค์บทเพลง

ม.3/3 ประพันธ์เพลงสั้นๆ ง่ายๆ

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่าน - เขียน เครื่องหมายกำกับจังหวะได้จะทำให้สามารถขับร้อง บรรเลง และประพันธ์เพลง ได้อย่างถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

- จังหวะของดนตรีจะมีลีลาความหนัก-เบา แตกต่างกันตามเครื่องหมายกำกับจังหวะ

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของเครื่องหมายกำกับจังหวะได้

2. ประพันธ์เพลงสั้นๆ ง่ายๆ ได้

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด

2. ความสามารถในการอ่าน – เขียน เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี

3. ความสามารถในการสร้างสรรค์

7.คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียน

2. มุ่งมั่นในการทำกิจกรรม

3. กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

8. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1-2

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงและตบมือเพลงแมงมุมลายแล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าเราตบมือเพื่ออะไร

2. ครูร้องเพลงและตบมือเพลงแมงมุมลายให้นักเรียนดู 2 รอบ โดยรอบที่ 1 ตบมือให้มีความดังเท่ากันตลอดเพลง รอบที่ 2 ตบมือให้มีความดัง 1 ครั้ง เบา 1 ครั้งสลับกับตลอดเพลงแล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าการตบมือรอบที่ 1 หรือรอบที่ 2 ถูก

ขั้นจัดการเรียนรู้

1. ครูชี้แจงอธิบายตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้

2. ครูอธิบายถึงที่มาเส้นกั้นห้องและลีลาความหนัก-เบาของจังหวะในอัตราจังหวะ 2 อัตราจังหวะ 3 และ อัตราจังหวะ 4

3. ครูเปิดเพลงให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าฟังที่ฟังนั้นอยู่ในอัตราจังหวะใด และมีลีลาความหนัก-เบา อย่างไร

4. นักเรียนสรุปว่าอัตราจังหวะ 2 มีลีลา หนัก-เบา, อัตราจังหวะ 3 มีลีลา หนัก-เบา-เบา, อัตราจังหวะ 4 มีลีลา หนัก-เบา-หนัก-เบา

5. ครูอธิบายหลักการประพันธ์เพลงและให้นักเรียนช่วยกันประพันธ์เพลง ห้องของเรา โดยใช้ อัตราจังหวะ 4 ความยาว 8 ห้องเพลง

6. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ร่วมกันแต่งเพลงเกี่ยวกับโรงเรียนแล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

เครื่องหมายกำกับจังหวะเป็นสัญลักษณ์ทางดนตรีที่สำคัญซึ่งจะทำให้ผู้ร้องและผู้บรรเลงเข้าใจถึงลีลาหนัก-เบาของบทเพลง และสามารถขับร้อง บรรเลง และประพันธ์เพลงได้อย่างถูกต้อง

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

1. บทเพลง
2. แบบฝึกหัดวิชาดนตรีสากล

แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ม.3

10. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
สาระสำคัญ การอ่าน - เขียน เครื่องหมายกำกับจังหวะได้ จะทำให้สามารถขับร้อง บรรเลง และประพันธ์เพลง ได้อย่างถูกต้อง	- แบบฝึกหัด	- สังเกต พฤติกรรม	- เกณฑ์ปฏิบัติผ่านและ ไม่ผ่าน - เกณฑ์การให้คะแนน มากกว่า 60 %

เป้าหมาย	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ตัวชี้วัด ม.3/4 องค์ประกอบในการ สร้างสรรค์บทเพลง ม.3/3 ประพันธ์เพลงสั้นๆ ง่ายๆ	- แบบฝึกหัด	- สังเกต พฤติกรรม	ผ่าน 60 % ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะ 1. ใฝ่เรียน 2. มุ่งมั่นในการทำกิจกรรม 3. กล้าแสดงออกในทางที่ เหมาะสม	- สังเกตจาก ความรู้สึกตระหนัก ถึงความสำคัญและ เห็นคุณค่าของ ดนตรี - สังเกตจากความ สนใจและความ กระตือรือร้นในการ ปฏิบัติกิจกรรม	- สังเกตจาก พฤติกรรมขณะ ปฏิบัติกิจกรรม รายบุคคลและ กิจกรรมกลุ่ม	คะแนนผ่านระดับ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รหัสวิชาศ 23102.....ชื่อรายวิชา.....ศิลปะ.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ .3....
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ศิลปะ..... ภาคเรียนที่...1/2564.....
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ร้องนำทำเพลง.....
แผนการเรียนรู้ที่...5...เรื่อง.....การขับร้องและบรรเลงดนตรี.....เวลา..10...ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี
ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัด

ม.3/2 ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออก
และคุณภาพเสียง

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การขับร้องและการบรรเลงดนตรีโดยใช้เทคนิคการขับร้องและบรรเลง จะทำให้ขับร้องและ
บรรเลงดนตรีได้อย่างถูกต้อง ถ่ายทอดอารมณ์เพลงมาสู่ผู้ฟังได้ ทำให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง ประทับใจใน
บทเพลง

4. สาระการเรียนรู้

- เทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องและบรรเลงดนตรีเดี่ยวและรวมวง

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความแตกต่างเทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องเดี่ยวและขับร้องหมู่ได้
2. อธิบายความแตกต่างเทคนิคและการแสดงออกในการบรรเลงเดี่ยวและการบรรเลงรวมวงได้

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียน
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

8. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนชื่นชอบนักร้อง นักดนตรีคนใดบ้าง ชอบเพราะอะไร

2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างนักร้องในอาเซียนที่รู้จักมา 1 คน และบอกว่ามีผลงานในด้านใด

ขั้นจัดการเรียนรู้

ชั่วโมง 1 – 2

3. ครูอธิบายเนื้อหาเรื่อง *เทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องและบรรเลงดนตรีเดี่ยวและรวมวง*

เทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องเดี่ยวและขับร้องหมู่

การขับร้อง คือ การสร้างเสียงดนตรีจากการเปล่งเสียงของมนุษย์ โดยการร้องจะมีเครื่องดนตรีประกอบหรือไม่มีเครื่องดนตรีประกอบก็ได้ หรือจะเป็นการร้องคนเดียวหรือร้องกันเป็นกลุ่มก็ได้ การขับร้องแบ่งออกเป็น

1. เทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องเดี่ยว

1.1. การขับร้องเดี่ยว คือ การร้องเพลงคนเดียว การขับร้องเดี่ยวส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงความสามารถในการร้องเพลงของผู้ขับร้อง เช่น โอกาสงานแสดงดนตรีหรือการประกวดดนตรีซึ่งมีผู้ขับร้องจะต้องมีทักษะความสามารถในการร้องที่ดี ทั้งในเรื่องของการควบคุมเสียง การร้อง ทำนอง การจับจังหวะการถ่ายทอดอารมณ์เพลง

เทคนิคการขับร้องเดี่ยว

1. ต้องฝึกออกเสียงให้ชัดเจนทุกคำ ทุกอักขระ ไม่ว่าจะ เป็นภาษาใดๆ และออกเสียงให้เต็มเสียง
2. ต้องมีการฝึกซ้อมในทุกรายละเอียดมาเป็นอย่างดี
3. ต้องมีความมั่นใจที่จะแสดงและถ่ายทอดบทเพลงให้กับผู้ชม
4. ต้องมีความเข้าใจในบทเพลงเป็นอย่างดี เพื่อที่จะถ่ายทอดออกมาให้ผู้ฟังเข้าใจในบทเพลงได้
5. ต้องมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ ควบคุมอารมณ์ที่จะเกิดขึ้นในช่วงก่อนขึ้นแสดง
6. ต้องฝึกซ้อมท่าทางขณะร้องเพลงให้เหมาะสมกับเนื้อเพลงและดูเป็นธรรมชาติ

2. เทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องหมู่

2.1 การขับร้องหมู่ คือ การร้องเพลงร่วมกันของบุคคล 2 คนขึ้นไป ซึ่งจะมีดนตรีประกอบหรือไม่มีดนตรีประกอบก็ได้ มีการร้องร่วมกันตั้งแต่กลุ่มเล็กๆ 2 – 3 คน ไปจนถึงกลุ่มใหญ่ๆ 40 – 50 คน และสามารถรวมกลุ่มกันระหว่างคนเพศเดียวกันหรือต่างเพศก็ได้

สิ่งสำคัญในการขับร้องหมู่ คือ ความพร้อมเพรียงและความไพเราะของเสียงที่มาจากผู้ขับร้องหลายๆ คน ดังนั้นก่อนการแสดงต้องมีการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี

เทคนิคการขับร้องหมู่

1. ต้องมีฝึกซ้อมในส่วนของตัวเองมาเป็นอย่างดี
2. ต้องมีการฝึกซ้อมร่วมกับผู้อื่นในวงบ่อยๆ เพื่อซักซ้อมความเข้าใจซักซ้อมคิวและจังหวะในการแสดง
3. ต้องฝึกฟังเพื่อนรอบข้างและให้มีความสมดุลกันไม่ร้องเบาหรือดังจนเกินไป

เทคนิคและการแสดงออกในการบรรเลงเดี่ยวและการบรรเลงรวมวง

1. เทคนิคและการแสดงออกในการบรรเลงเดี่ยว

1.1. การบรรเลงเดี่ยว คือ การบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีชิ้นเดียว เป็นการบรรเลงคนเดียว แสดงถึงความสามารถของผู้บรรเลงทั้งในเรื่องความแม่นยำในด้านจังหวะ ทำนองเพลง และจุดมุ่งหมายของการบรรเลงดนตรีเดี่ยว

การบรรเลงเดี่ยวสามารถบรรเลงได้ทั้งเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล

เทคนิคในการบรรเลงเดี่ยว

1. ผู้บรรเลงต้องมีความสามารถและฝีมือในการบรรเลง
2. ผู้บรรเลงต้องฝึกจดจำจังหวะทำนองของบทเพลงเพื่อให้บรรเลงได้ถูกต้อง
3. ผู้บรรเลงต้องฝึกอ่านโน้ตก่อนการบรรเลงเสมอ
4. ผู้บรรเลงต้องมีปฏิภาณไหวพริบในการบรรเลงเพราะการบรรเลงเดี่ยว บางครั้งมีการประชันฝีมือในการบรรเลงได้ต่อกัน จึงต้องบรรเลงเพลงที่มีความเหนือชั้นกว่า
5. ผู้บรรเลงต้องมีสมาธิในการบรรเลงเพื่อให้การบรรเลงดนตรีได้ถูกต้องตามจังหวะและทำนองเพลง

2. เทคนิคและการแสดงออกในการบรรเลงรวมวง

2.1 การบรรเลงดนตรีรวมหรือการผสมวง เป็นการบรรเลงพร้อมๆกันทั้งวงดนตรีโดยนำเอาเครื่องดนตรีแต่ละประเภทมาบรรเลงร่วมกัน ซึ่งในการผสมวงจะต้องเลือกเครื่องดนตรีที่มีความเหมาะสมกลมกลืนกัน มีเสียงใกล้เคียงกันไม่ดังหรือเบาไปกว่ากัน

เทคนิคในการบรรเลงรวมวง

1. ฝึกฟังจังหวะเพื่อให้สามารถบรรเลงดนตรีได้ถูกต้องตามจังหวะและช่วยให้วงบรรเลงได้อย่างราบรื่น
2. ผู้บรรเลงจะต้องฝึกการอ่านโน้ตที่จะบรรเลงเพื่อให้บรรเลงได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้บรรเลงจะต้องมีความรับผิดชอบต่อกลุ่มในการบรรเลงดนตรีร่วมกัน
4. ฝึกฟังทำนองเพลงแนวอื่นๆ เพื่อให้ทราบถึงการเรียบเรียงเสียงประสานและบรรเลงได้หลากหลาย เข้าใจบทเพลงได้ง่ายขึ้น
5. ขณะบรรเลงผู้บรรเลงต้องมีความมั่นใจและบรรเลงได้เข้าจังหวะ ทำนองกับผู้บรรเลงอื่น

ชั่วโมงที่ 3

ครูสาธิตการขับร้องและบรรเลงเพลงใกล้รุ่ง

ชั่วโมงที่ 4-8

ครูคอยให้คำแนะนำในการฝึกซ้อมการขับร้องและบรรเลงเพลงใกล้รุ่ง

ชั่วโมงที่ 9-10

ประเมินความสามารถการขับร้องและบรรเลงเพลงใกล้รุ่ง

ขั้นสรุป

การขับร้องเดี่ยวผู้ขับร้องควรมีเทคนิคในการขับร้อง มีน้ำเสียงไพเราะถ่ายทอดอารมณ์เพลงได้อย่างสร้างสรรค์จะทำให้ผู้ขับร้องบทเพลงได้ไพเราะ และการขับร้องประสานเสียงผู้ขับร้องจะต้องร้องด้วยความพร้อมเพรียงกันมีความแม่นยำระดับเสียงในแนวทำนองของตนเอง และใช้เทคนิคในการขับร้องเพื่อให้ขับร้องได้ไพเราะน่าฟัง

การบรรเลงเดี่ยวและรวมวงเป็นการแสดงความสามารถทั้งจังหวะ ทำนอง ฝีมือผู้บรรเลง ซึ่งต้องมีความแม่นยำในตัวโน้ต มีเทคนิคในการบรรเลงจะทำให้บรรเลงเพลงได้อย่างถูกต้องไพเราะ ทำให้สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างอิสระและสร้างสรรค์

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

1. แบบฝึกหัดวิชาดนตรีสากล

แหล่งเรียนรู้

2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ม.3

10. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
สาระสำคัญ เทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องและบรรเลงดนตรีเดี่ยวและรวมวง	- แบบฝึกหัด	- สังเกตพฤติกรรม	- เกณฑ์ปฏิบัติผ่านและไม่ผ่าน - เกณฑ์การให้คะแนนมากกว่า 60 %
ตัวชี้วัด ม.3/2 ร้องเพลงเล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง	- แบบฝึกหัด	- สังเกตพฤติกรรม	ผ่าน 60 % ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะ 1. ใฝ่เรียน 2. มุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตจากความรู้สึกตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของดนตรี - สังเกตจากความสนใจและความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม	- สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคล	คะแนนผ่านระดับ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รหัสวิชาศ 23102..... ชื่อรายวิชา.....ศิลปะ.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ .3..
กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ศิลปะ..... ภาคเรียนที่....1/2564....
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ร้องนำทำเพลง.....
แผนการเรียนรู้ที่...6...เรื่อง.....การจัดการแสดงดนตรี.....เวลา...2...ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

2. ตัวชี้วัด

ม.3/2 นำเสนอหรือจัดการแสดงดนตรีที่เหมาะสมโดยการบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นในกลุ่มสาระศิลปะ

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การจัดการแสดงดนตรีในวาระต่างๆ ควรมีการวางแผนขั้นตอนในการจัดงาน จะทำให้การจัดงานมีความเรียบร้อย สมบูรณ์ มีคุณภาพ อีกทั้งในการจัดการแสดงดนตรียังสามารถ บูรณาการกับศิลปะด้านต่างๆ เพื่อให้การแสดงมีความน่าสนใจมากขึ้น

4. สาระการเรียนรู้

- การจัดการแสดงดนตรีในวาระต่างๆ
 - การเลือกวงดนตรี
 - การเลือกบทเพลง
 - การเลือกและจัดเตรียมสถานที่
 - การเตรียมบุคลากร
 - การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ
 - การจัดการแสดง

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นำเสนอหรือจัดการแสดงดนตรีได้

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
2. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียน
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักความเป็นไทย
4. กล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม

8. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ในงานใดบ้างที่มีการนำดนตรีมาบรรเลงในงาน และทำให้งานเป็นอย่างไร
2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกและจัดเตรียมสถานที่ในการแสดงดนตรีว่าควรเป็นอย่างไร ให้สรุปเป็นแผนภาพ

ขั้นจัดการเรียนรู้

ชั่วโมง 1

1. ครูชี้แจงอธิบายตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้
2. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อให้นักเรียนแบ่งหน้าที่ในการจัดการแสดงดนตรีในวาระต่างๆ

การจัดการแสดงดนตรีในวาระต่างๆ

การจัดการแสดงดนตรีในวาระต่างๆ คือการแสดงดนตรีในโอกาสพิเศษ หรืองานพิธีสำคัญต่างๆ เช่น งานเลี้ยงโรงเรียน งานมงคลสมรส งานอุปสมบท ซึ่งในการจัดการแสดงในแต่ละงานนั้นจะมีหลักที่ใช้ในการจัดการแสดง เพื่อให้การแสดงมีความน่าสนใจและประสบความสำเร็จซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกวงดนตรี

ในการจัดการแสดงในงานต่างๆ นั้น การเลือกวงดนตรีมีความสำคัญมาก โดยต้องเลือกวงดนตรีให้มีความเหมาะสมกับงาน เช่น งานมงคลสมรส วงดนตรีที่ใช้อาจเป็นวงเครื่องสายหรือวงดนตรีที่บรรเลงเบาๆ ฟังสบาย งานศพ จะใช้วงปี่พาทย์นางหงส์ บรรเลงประกอบการแสดงหรือถ้าเป็นงานเลี้ยงสังสรรค์อาจจะเป็นวงสตริงคอมโบ ที่บรรเลงเพลงที่ทันสมัย

ดังนั้นในการเลือกวงดนตรี ควรเลือกวงดนตรีที่เหมาะสมกับงาน เพื่อให้ผู้ร่วมงานเกิดความประทับใจเมื่อได้เข้าร่วมงาน

2. การเลือกบทเพลง

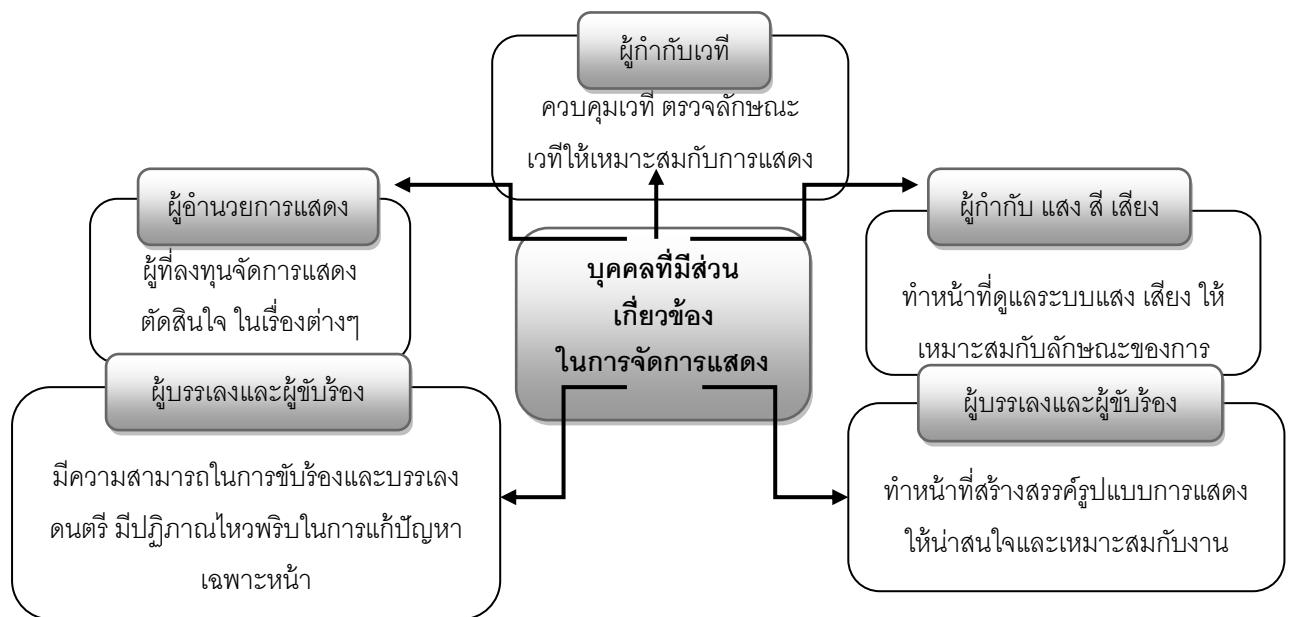
ในการเลือกบทเพลงที่จะนำมาบรรเลงในการแสดงต้องคำนึงถึง **เนื้อหา จังหวะและอารมณ์ของบทเพลง** ต้องเข้าวัตถุประสงค์ของการจัดการแสดง ความหมายและอารมณ์ของบทเพลงต้องส่งเสริมให้ผู้ชมการแสดงมีความรู้สึกร่วมไปกับงาน

3. การเลือกและจัดเตรียมสถานที่

4. การเตรียมบุคลากร

บุคลากรหรือสต๊าฟ คือ ผู้ช่วยเตรียมงาน ประสานงาน จัดการและดูแลตั้งแต่เริ่มเตรียมงานจนจบงาน ซึ่งแต่ละบุคคลมีหน้าที่แตกต่างกันไปดังนี้

การจัดการแสดงดนตรีนั้น อุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการแสดงว่ามีความสำคัญมาก ดังนั้นในการจัดการแสดงควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์ในการเล่นและเครื่องดนตรีก่อนการแสดงเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดขณะทำการแสดงจริง

6. จัดรายการแสดง

การจัดการแสดง คือ การลำดับการแสดง ซึ่งในการแสดงดนตรีแต่ละประเภทจะมีการเรียงลำดับรายการแสดงที่แตกต่างกัน ดังนั้นควรมีการจัดการแสดงเพื่อเป็นแนวทางในการแสดงและไม่เกิดข้อผิดพลาดขณะทำการแสดง รวมถึงการลำดับรายการแสดงจะต้องมีความเหมาะสมกับการแสดงด้วย

ชั่วโมง 2

1. ครูแบ่งนักเรียนเข้ากลุ่มละความสามารถกลุ่มละ 4 คน
2. กลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาเทคนิคและการแสดงออกในการขับร้องและบรรเลงดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ช่วยกลุ่มในการเรียน โดยแบ่งหน้าที่ดังนี้
สมาชิกคนที่ 1 อ่านคำสั่ง
สมาชิกคนที่ 2 และ 3 หาคำตอบ
สมาชิกคนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ
3. กลุ่มสรุปคำตอบพร้อมกัน และส่งคำตอบให้ครูตรวจเป็นผลงานกลุ่ม
4. ครูตรวจเสร็จแล้วส่งคำตอบคืนกลุ่ม
5. สมาชิกในกลุ่มได้คำตอบคืนแล้วเขียนลงในแบบฝึกหัดหน้า 12-13 แล้วส่งในชั่วโมงเรียน

ขั้นสรุป

การจัดการแสดงดนตรีในงานต่างๆ จะทำให้งานน่าสนใจ ผู้มาร่วมงานเกิดความประทับใจ
การจัดการแสดงดนตรีในงานต่างๆ ควรมีการวางแผนในการจัดงาน เพื่อให้งานมีคุณภาพสมบูรณ์
และน่าสนใจ

การจัดการแสดงดนตรีในงานต่างๆ ทำให้งานพิธีการ มีความศักดิ์สิทธิ์และสร้างบรรยากาศในงาน
ให้น่าสนใจมากขึ้น

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

3. แบบฝึกหัดวิชาดนตรีสากล

แหล่งเรียนรู้

3. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ม.3

10. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
สาระสำคัญ การจัดการแสดงดนตรีใน วาระต่างๆ ควรมีการ วางแผนขั้นตอนในการจัด งาน จะทำให้การจัดงานมี ความเรียบร้อย สมบูรณ์ มี คุณภาพ อีกทั้งในการ จัดการแสดงดนตรียัง สามารถ บูรณาการกับ ศิลปะด้านต่างๆ เพื่อให้การ แสดงมีความน่าสนใจมาก ขึ้น	- แบบฝึกหัด	- สังเกต พฤติกรรม	- เกณฑ์ปฏิบัติผ่านและ ไม่ผ่าน - เกณฑ์การให้คะแนน มากกว่า 60 %

เป้าหมาย	หลักฐาน	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ตัวชี้วัด ม.3/2 นำเสนอหรือจัดการแสดงดนตรีที่เหมาะสมโดยการบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นในกลุ่มสาระศิลปะ	- แบบฝึกหัด	- สังเกตพฤติกรรม	ผ่าน 60 % ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะ 1. ใฝ่เรียน 2. มุ่งมั่นในการทำงาน 3. รักความเป็นไทย 4. กล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม	- สังเกตจากความรู้สึกระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของดนตรี - สังเกตจากความสนใจและความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม	- สังเกตจากพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่ม	คะแนนผ่านระดับ 2